NON-OFFICIAL RESOLUTION

Re: Utilization of Potential Resources of Cauvery Waters.

(*Debate continued*)

† ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ (ಅಫ್‌ಜಲ್‌ಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾನದಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಕಡಮೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈಗ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿನೋಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ನಿರಾಶೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಕೇಂದ್ರದ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ: ಬಹಳ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಈಗಾಗಲೇ ನಡೆದಿದೆ, ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಷ್ಟು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯಾವ ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಸರಾಸರಿ 80 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ; ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ; ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶ ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಭಾರತದೊಳಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಈ ದಿವಸ ಆರು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿದೆ, ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಅದು ಎಂಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತನಕ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ· ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಕೃಷ್ಣ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಪಾಲು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 100—110 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಿಂದ ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಕಣಿವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ ಕಣಿವೆಯ ಹೊರಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಭೂಮಿ ಎಂದರೆ ಬರಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ 15 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಮಾತ್ರ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ನದಿಗಳ, ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ನೀರು, ಇವೆರಡನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ನದಿಯಿಂದ ಕೂಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗೋದಾವರಿ ಕೃಷ್ಣ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆದರೂ ಅದರ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಅದು ಆಂಧ್ರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕೃಷ್ಣ ನೀರನ್ನು ದಕ್ಷಿಣದ ಕಡೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉತ್ತರದ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸಹಾಯ ಧನವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ, ಅದರಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಧನವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಕೇಳುವುದು ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸೌತ್-ವೆಸ್ಟ್ ಮಾನಸೂನ್ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಲಾಕೌಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚಾಮಾಲು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮುಷ್ಕರವನ್ನು ಹೂಡಿದರೆ ಲಾಕೌಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ ಲಾಕೌಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಒಕ್ಕಲುತನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯವೇ ತಳಹದಿ

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ)

ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೈಸೂರು ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ ಆದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಗಳಾದ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಕಾವೇರಿ ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 1924ರ ಒಪ್ಪಂದವೇನಿದೆ ಅದು ಅನ್ವಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳದೆಯೇ, ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸದೆಯೇ, ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆಯೇ ಎರಡು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟೂರು, ಭವಾನಿ ಮತ್ತು ಅಮರಾವತಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ, ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಸೆಪ್ಟುಮಾಡಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ನೀರು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಇಡೀ ದೇಶ ಎಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಾಣಿಸತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ.

1-30 P.M.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎರಡಕ್ಕೂ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸೋಣವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಉಳಿಯುವುದೇನು ? ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರು ಬೇಕು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ನೀರಿನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾವೇರಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ 1974ನೆಯ ಇಸವಿಯಾದ ನಂತರ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ಲೆಕ್ಕ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಡ್ರೈನೇಜ್ ಪ್ರದೇಶವೆಷ್ಟು, ನಾವು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಂದು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಾಗ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹೋದ ನೀರು ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ಮದರಾಸಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ 1924ರ ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 82ರಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60, ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 50, ಚೈನಾದಲ್ಲಿ 50 ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯ ಅಭಾವ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯೇನಿದೆಯೋ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ನೀರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ತೆರೆಯುವುದರೊಳಗೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ಎರಡು ನದಿ

ಗಳ ಕೆಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವಿದೆ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು 50 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ಕೆಳಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 15 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾ ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ನದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟು ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಪುಲ್ಲಂಪಾಡಿ, ಮೆಟ್ಟೂರು, ಭವಾನಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದಾರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಕೇವಲ 16·3 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಉಪಯೋಗಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ 32 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿದ್ದರೂ ನಾವು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಕ್ಕಲುತನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯದ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ನಾಲ್ಕೈದು ನದಿಗಳು—ಹೇಮಾವತಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ, ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಮತ್ತು ಯಗಚಿ ಈ ನಾಲ್ಕೈದು ನದಿಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸರ್ವೆಮಾಡಿಸಿ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ, ನಾವು ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ನದಿಗಳನ್ನೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಹಣಕಾಸಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರಕಾರದವರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಿಲುವಿದೆ, ಅದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಣ ಬೇಕು. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರೋಜೆಕ್ಟ್ ತಯಾರ್ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂದರೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಪ್ಯುಲೇಶನ್ ಅಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. 1968 ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗಾಗಿ 80 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಂದರೆ ಆಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಕ್ಕಿಗಾಗಿ ನಾವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೈ ಒಡ್ಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. 2000 ದ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 5 ಕೋಟಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರದಾನ್ಯ ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಜನ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿ ಇರಬೇಕಾಗತ್ತದೆ. ಶೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಜನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜನನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು, ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಆಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಸಹ 45 ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ನಂತರ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಕ್ಕಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಶೇಕಡ 2 ರಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗು 50 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅನ್ನ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ)

ಮುಂದೆ ಇರುತ್ತದೆ- ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪನಿ ಷೇರ್ಸ ಮಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಹಣ ಇದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಷೇರ್ಸನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ 5 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲಾಭ ನಮಗೆ ಈಗ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಲಾಭ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ನಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನಮಗೆ ಇದೆ. ಈಗದೊರೆತಿರುವ ನೀರು ಒಮ್ಮೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಪುನಃ ನಮಗೆ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂದರೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ; ಆದರೆ ಆ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಹಣ ಒದಗಿಸುವ ದಾರಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಷೇರ್ಸ ಮಾರಿ ಆ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಏನೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ರಿಟರ್ನ ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಬೆಗ್, ಬಾರೊ ಆರ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿ ನಾವು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದಾದರೂ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಳವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಲದೇನೆ, ಎರಡು ಸ್ಟೇಟುಗಳು ಅನ್‌ಹೆಲ್ಪ್‌ಫುಲ್ ಆಗಿವೆ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಅಮರಾವತಿ, ಭವಾನಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 1924ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರಾಕಾರವನ್ನು ಅವರು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡದೇನೆ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ರಿವರುಗಳ ಟ್ರಿಬ್ಯುಟರಿಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಸೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಕೆಳಗಿನ ಗ್ರಾಂಡ್ ಆಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಫ್ಲೊ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಎಫೆಕ್ಟ್ ಆದರೆ ನಾವು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶ 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ; ಆ ಭೂಮಿ ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ: ನೀರು ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಮರಾವತಿ, ಭವಾನಿ ನದಿಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಸೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಆ ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಮುಂದೆ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಂಡ್ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೆ ಫ್ಲೊ ಇರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಶನ್ನನವರು 1924ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಇದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸು ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ? ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸು ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದು ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈಟ್ಸ್ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಇಂಜನಿಯರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಸರ್ವೆಮಾಡಿಸಿ, ಅವರು ಎಷ್ಟು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ, ಮೊದಲು ಇಂಜನಿಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗಲೂ ಸಹ ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನೂ ಮದ್ರಾಸು ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಇಂಜನಿಯರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ನೀರಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆಮಾಡಿ, ಸರಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 60 ಪರ್ಸೆಂಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಕಾವೇರಿ ಕೆಳಗೆ ನದಿಗಳು, ಉಪನದಿಗಳು, ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ನಾನ್‌ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಗ್ರಾಂಡ್ ಅಣಕಟ್ಟೆ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಫ್ಲೊ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ,

ನಾನ್‌ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರೂ ಆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆಯೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾನ್‌ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಒಂದು ಕಡೆ ವಾದ. ಆದರೆ, ಗ್ರಾಂಡ್ ಅಣಿಕಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಫ್ಲೋ ಬರಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳುವಾಗ ನಾನ್‌ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್‌ನಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವಾಗಬೇಕು.

ಇಷ್ಟು ನದಿಗಳು, ಉಪನದಿಗಳು, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಎಸ್ಟಿಮೇಟು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಎಷ್ಟು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡುವ ನೀರೆಷ್ಟು, ಇವುಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆ ಮೈಸೂರು ಜನತೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಅವದಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಯೋಜನೆ ಹಾಕದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೃಷ್ಣ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಗ ಅಂಥ ಮಾಸ್ಟರ್‌ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರುಮಾಡಿದರೆ ಜನತೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ನೀರು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಷ್ಟು ಅವೇಲಬಿಲಿಟಿ ಇದೆ, ಇಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾದಾರಣವಾಗಿ ರಿಟರ್ನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅಥವ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಬಹುದು. ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ ಏನಿದೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇಂಡೈರೆಕ್ಟ್ ರಿಟರ್ನ ನೋಡಬೇಕು. ನಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ತಯಾರುಮಾಡಿದರೆ, ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಎಲ್ಲಿದೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಇಂಥ ಕಡೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಲೊಕೇಶನ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇಂಥ ಕಡೆ ವಾಟರ್ ಬಂದು ಇಂಥವರ ಜಮೀನು ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆಸ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸನ್ನು ಒಯ್ಯಬಾರದು. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ಬಂದರೆ ಆಗ ಇಂಜನಿಯರಿಂಗ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಇವೆರಡು ಟೆಸ್ಟುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಖರ್ಚು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೂವರೆ, ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ರಿಟರ್ನ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ.

Sri B. D. JATTI (Minister for Finance).—All of a sudden, the Hon'ble Member has raised the point. They are not minor irrigation projects. I have referred to major and medium projects. We want to examine in all 15 projects, out of which we have examined only 11 projects. They are not minor projects; they come under major and medium.

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಐದು ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ, 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ವರೆಗೂ ಆದರೆ, ಮೀಡಿಯಮ್. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಎಂದರೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಾವು ರಿಟರ್ನ್ ನೋಡಿದರೆ, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಂದ ಏನೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ 24 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಲಾಸ್ ಇದೆ. ಇದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಅಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ. ಘಟಪ್ರಭ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಿಟರ್ನ್ ಏನು? ತುಂಗಭದ್ರಾದ್ದು ರೈಟ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೆನಾಲ್ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಲೆಫ್ಟ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ನದೀದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಲಾಭ ಬಂದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಳೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪಿಕಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ; ಲಾಭ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ ಹಲವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ರಿಟರ್ನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಲ್ಲ, ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಸೆಸ್ ಹಾಕಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಾಕಿದರೂ ಲಾಸ್ ಆಗು

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ)

ತ್ತದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಲಪ್ರಭಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಅದು ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಬಹಳ ಡಿಲೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಫಿನ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಅಂತ ವಾದ ಇದೆ. ಸ್ಟಾಫ್ ಇರುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ರಿಟರ್ನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನ್ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟೈಪ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿರುತ್ತವೆ, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟೈಪ್ ಇರುತ್ತವೆ. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟೈಪು ಯಾವುದಿರುತ್ತದೆ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ, ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸಿಗಾಗಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಒತ್ತಡಕ್ಕಾಗಿ ಒಳಗಾಗಿ, ನಾನ್ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಒಂದು ವೇಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

2-00 P.M.

ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಾನಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಜನರಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪೇಯರ್ಸ್ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ನೀರಾವರಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅವರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಡ್ರೈ ಏರಿಯಾದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಬ್ಸಿಡೈಸೇಷನ್ ಏನಿವೆ ಅದನ್ನು ಅವರೂ ಕೂಡ ತೆರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನಿಷಿಯಲ್ ಸ್ಟೇಜಸ್‌ನಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸಸ್ ರೂಡಿಮೆಂಟಾಗಿ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ರಿಟರ್ನ್ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಫಾಂಡ್ ಹೋಪ್ ಆಗಿಯೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶರಾವತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶರಾವತಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಕನ್‌ಸ್ಯೂಮರ್ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಎತ್ತಲಾರದಷ್ಟು ರೇಟನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅವನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ರಿಟರ್ನ್ ಬರದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪೇಯರ್ಸ್ ಅದರ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅವರೇ ಅಲ್ಲದೇ ಇತರರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ಯಾರು ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಯಾರಿಗೆ ಲಾಭ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟೈಂ ಇರಬೇಕು. ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾದರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ. ಎರಡನೆಯ ಕಡೆ ಎಕಾನಮಿಸ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್ಟೀಷಿಯನ್ಸ್ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೋಗಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎಕಾನಮಿಸ್ಟ್ಸ್ ಅದರಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಎಷ್ಟು, ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಃ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ಏರಿಯಾ ಸಬ್‌ಮರ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ರೀ ಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಷ್ಟನ್ನೇ ನೋಡಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸರ್ವೇ ಕೆಲಸದ ಮೇಲಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬಾರದು. ಎಕಾನಮಿಸ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್‌ಟೀಷಿಯನ್ಸ್‌ಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಮಹತ್ವ ಇಲ್ಲ. ಎಕಾನಮಿಸ್ಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಬೆನಿಫಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವವರೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನಾವು

ಎಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಞಾನದ ಮೇಲೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಎಕಾನಮಿಸ್ಟ್ಸ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫೇಸಿಬಿಲಿಟಿ ಎರಡನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸುಮ್ಮನೆ ಇಷ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಬರುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟು ರಿಟರ್ನ್ಸ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಊಹೆಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಷ್ಟು ರಿಟರ್ನ್ಸ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಜನಿಯರುಗಳನ್ನು ರಿಟರ್ನ್ಸ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೇಳಬಾರದು. ಎಷ್ಟು ನೀರು ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ನೀರು ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫೀಸಿಬಿಲಿಟಿ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಕಾನಮಿಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟ್ಯಾಟಿಸ್‌ಟೀಷಿಯನ್ಸ್ ಇವರಿಬ್ಬರ ಲಾಭವನ್ನೂ ಪಡೆದು ಅಂತಹ ಸರ್ವೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಫೈನಾನ್ಸ್ಸ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಜತ್ತಿಯವರು ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ಇಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು? ಜನರಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸೆಸ್ ಹಾಕಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೊರಲಿಕ್ಕೆ ಜನ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲೇ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. 5ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಇವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ನಾವೇ ಬಹಳ ಧನ್ಯವಂತರು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಲೀಡರ್ ಅವರು ಒಂದಷ್ಟು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಹಣ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದವರೇ ಇಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಅಂಶ ನಮ್ಮ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್ ಅವರು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ 82 ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ಸ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ನಾವು ಮೊದಲನೆಯವರು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ? ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮದು 17 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇತ್ತು. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ 48 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಚೈನಾದಲ್ಲಿ 46 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಜಪಾನ್‌ನಲ್ಲಿ 55 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಈ 82 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು?

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—The Hon'ble Member need not depend so much on press reports. It may be 8.2 per cent. It may be in fulfilling our targets. He need not labour much on the point.

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಗೇನಕಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಂದರೆ 1924ರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪೀರಿಯಡ್ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪೊಟೆನ್‌ಷಿಯಲ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಪವರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬಾರದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಾರದು, ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಅಷ್ಯೂರ್ಡ್ ಆಗಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಇಂಪೌಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಶರಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಒಂದೇ ಸಾಕು. ನೀರಾವರಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹೊಗೇನ್‌ಕಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಿಂತ ಅದರ ಉಪಯೋಗದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕು, ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫೆಸಿಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಫೈನಾನ್

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ)

ಷಿಯಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಹಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಯಾವಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹಿಂದೆ ಸಲಹೆಮಾಡಿದ್ದೆ. ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿತಮಾಡಬೇಕು, ಕೆಲವು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಕಟ್‌ಮಾಡಿ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಒಂದನೆಯ ಮಾರ್ಗ; ಎರಡನೆಯದು ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೇನಿವೆ ಅವನ್ನು ಮಾರಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಉಳಿಸಿದ ಹಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕು. ಮೂರನೆಯ ಸಲಹೆ ಸಾಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವರು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಅದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಪಡೆದು ಕಾವೇರಿ ಅಲ್ಲದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಿಂದ 15 ಅಥವಾ 20 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದೇನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾತ್ರ ಕೃಷ್ಣಾದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಕಾವೇರಿ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದವರೂ ತಮಗೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಲಾಭವಾದರೂ ಅದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿರಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದರಮೇಲೆ ತಯಾರಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 5ನೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬಹುದು ಅಥವ 6ನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಉಳಿದ ನೀರು ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುವಾಗ ಹಾನಿ ಅಥವ ಲಾಭವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ (ಪಾಳ್ಯ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಪಾರ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ವಿಚಾರ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ 1974ನೆಯ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಮಾರು 100 ರಿಂದ 110 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು 50-55 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಅಂದಮೇಲೆ ಈಗ ಉಳಿದಿರುವ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಕೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 1974ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು; ಮುಂದೆ ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ವಾದಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ, ಆದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕು. ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾಗಾರ್ಜುನಸಾಗರದಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿಗೆ ಆಂಧ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಡ್‌ಹಾಕ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಔಟ್‌ಸೈಡ್ ದಿ ಪ್ಲಾನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಡೆಯಲು 1974ರೊಳಗೆ ನಾವು ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸುಮಾರು 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಡ್‌ಹಾಕ್ ಗ್ರಾಂಟಾಗಿ ಪಡೆಯ ಬೇಕು, ಉಳಿದ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ವರ್ಷೇವರ್ಷೇ 5 ಕೋಟಿ ರುಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ 1974ರೊಳಗೆ 100 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 5 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎರಡೂವರೆಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಎರಡೂ ವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹಾಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಾದರೆ 1974ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಮಿಲಿಯನ್ ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಈ ದಿವಸ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟರೆ ಬಹುಶಃ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಆಶೆಯಿದೆ, 'ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಮತ್ತು ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಂದಾಜಿತ್ತೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 72ರಷ್ಟು ಆಗಿದೆ, ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ರಾವ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಾವುಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ಇತರ ದೇಶಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದು ಒತ್ತಿಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಸಂಶಯವಾಗಿದೆ, ಹೊಗೇನಕಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರ ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಪವರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ ರಿಂದ ಬರುವ ನೀರನ್ನು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದ ರಿಂದ ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ರಿವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ದಕ್ಕೆ ಬರು ತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ನಿಜಾಂಶವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಗೇನಕಲ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಪವರು ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋವಾಟುಗಳಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದದ ಮೇಲೆ ಮೊದ ಲನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 1952 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ನೀರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಉಪ ಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ನಮಗೆ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ 110 ಸಾವಿರದಷಲಕ್ಷ ಘನ ಅಡಿಗ ಳಷ್ಟು ನೀರು ಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಹೊಗೇನಕಲ್ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಿ ಕೆಯ ಲಕ್ಷಣವೇ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಇದು ಸಂಬಂದ ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಮದರಾಸು ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರೂ ಸೇರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತತೆ ಬರುವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. 14 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ 110 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ ಎಂದರೂ ಇದರ ಭವಿಷ್ಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತೋ ನಾನು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತರಹದ ಅಡ್ಡಿ ಜನತೆಯಿಂದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರ ವಾದ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ ಮುಂದೆ ಅಪ್ಪರ್ ತಂಜಾವೂರಿನಲ್ಲಿ 1924 ರಲ್ಲಿ ಆದ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟಿನಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ)

ಇಷ್ಟೊಂದು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾದ ವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ 1974ನೇ ವರ್ಷವಾದಮೇಲೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 1974ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಲೀನ್ ಮಂತ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ವಾಟರನ್ನು ರಿಲೀಸು ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಾದದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಈಗ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವ ಹಾರಂಗಿ ನದಿ ನಾನ್‌ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರು. ಹಾರಂಗಿ ನದಿಯ ಯೋಜನೆ ಯಂತೆ ನಮಗೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ನೀರಿನ ಅಂಶವೆಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಈ ಹಾರಂಗಿ ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಸುಮಾರು 13 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಿಗಬಹುದು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು 10-12 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ ನಾಲ್ಕೂವರೆಯಷ್ಟು ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಗಾಗಿ ಎಂದು ಏಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್, ಹಾರಂಗಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಇತರ ನದಿಗಳಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಾರಂಗಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಲಕ್ಷಣ. ಇದರಿಂದ ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತವಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂದು ಸುಮಾರು 4·5 ಸಾವಿರ ಘನ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಸರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. 12 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಫೀಟು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿಗೆ ತರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಂತೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾರಂಗಿ ಅಥವಾ ಕಂಬದಕಡದ ಯೋಜನೆಯೇ ಆಗಲೀ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದರಂತೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಎಂದರೆ ಹೈಡಲ್‌ಪವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರವಿತ್ತು. ಬಿಜಾಪುರ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಫಿಕೇಷನ್ನು ಸ್ಕೀಮು, ಶರಾವತಿ, ಮೇಕೆದಾಟು ಹೀಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಕಾಳಿ ನದಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ನೂರು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಅಂದಾಜು ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಕಿಲೋ ವಾಟುಗಳಷ್ಟು ಪವರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದೇರೀತಿ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಯಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪವರನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಮೇಕೆದಾಟಿನಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ಹಾಗೂ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯಲ್ಲೂ ನಾವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ 18 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ 1974ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೇ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾನಾ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಸುಮಾರು 50 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹರಿಸ ಬೇಕಾದುದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. 55 ವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದ 1974ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಆಗ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವ ವಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬರುವ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳೇನೂ ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟು ಅಷ್ಟೊಂದು

ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಈಡೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ 1924ರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಅವಕಾಶವಿದೆಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. 1974ರಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಊಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಆಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ 1974 ರೊಳಗಾಗಿ ಏನೊಂದು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಒಪ್ಪಂದದಂತೆ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಊಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಏನೊಂದು ಕಂಟ್ಯುನಿಟ್ಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ 'ಇಟೀಸ್ ನಾಟ್ ಯಟ್ ರೆಡಿ ಆನ್ ಹ್ಯಾಂಡ್',

ಇವೃಂತ್ತಿನಿಂದ ಊಹೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ವಿವರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ 60 ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮುಂದೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಜನರಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಜನತೆಗೆ ಅರಿವು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಇದರ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ,

2-30 P.M.

ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರತಕ್ಕ ಉಪನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ ನೀರಿನ ಲೆಕ್ಕವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು 1924ರ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಲ್ಲ. ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್‌ಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಾವು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ನೀರು ಇರುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾಳೊಂದು ವೇಳೆ ಆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳ ನೀರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತೆಂದು ವಾದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರೆ ನಾಳೆ ನಾವು ಈ ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳ ಕೆಳಗೂ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು 1974ಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಅವರು ಈ ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡೇ ಅಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಆಗ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು ? ಆದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಮಗೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣ ನೀರು ಸೇರಿದೆ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳ ನೀರು ಸೇರಿದರೇ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಇವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೇ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು 1974 ರ ನಂತರವೂ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಆಗ ಈ ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಾದವೇನಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಾದಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಈ ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಲು ತಕ್ಷಣವೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆಗೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತವಾದುದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ ಈ ಹಿಂದೆ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಇಷ್ಟನ್ನೆಲ್ಲಾ ಊಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಸ್ಟೊಂದು ನೀರಿಗೂ ಕಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವೀಗ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲವಾರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ, ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 4–5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಸಾಕಾಗಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಕಾವೇರಿಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಜಾಸ್ತಿಬಿದ್ದರೂ ಬೀಳಬಹುದು ಏನೇ ಅಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ)

ಮಾಡಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಾವು ಆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಧನ ಸಹಾಯವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅವರು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಏತಕ್ಕೂ ಸಾಲದು ಅದರಿಂದಲೇ ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕೇಸನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಹಣವಿರುವಂತೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದಂತೆ ನಾನು ನೋಡಿದ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಿಜಚಿತ್ರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಅವರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿ ಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಪಾಲಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಏಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಎರಡನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೂರನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪ್ಲಾನಿನಿಂದ ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ನ್ಯಾಯ ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೂರನೇ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗಿನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ 2 ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ನಮಗೆ ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷಕಾಲ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈ ನದಿಯ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದ ಪಡೆಯಲು, ಇದರಲ್ಲಿ ಜಯಶಾಲಿಗಳಾಗಲು ದೇವರು ತಮಗೆ ಶಕ್ತಿಯನು ಕೊಡಲೆಂದು ಹಾರೈಸು ತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡದೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಅದೇ ಬೇರೆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನಾಗಿಯೂ, ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಆ ವಾಯಿದೆ ಒಳಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಈ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬೂ, ಯಗಚಿ ನದೀ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆಗೆ ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸ್ಕೀಂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ತಮಗೆ ಕೊಡಲೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ (ವಿರಾಜಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಬಳಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾ ಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇದು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜನರು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರವೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅದಲು ಬದಲು ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರೇ ತಜ್ಞರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಕಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ವಾದದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ, ಇಷ್ಟೇ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅವು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವ, ಅಥವಾ

ತಜ್ಞರಲ್ಲದವರ ಪ್ರಭಾವ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇರಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ನಿರ್ಣಯ ನಿಜವಾಗಿ ತಜ್ಞರಿಂದ ಕೈಗೊಂಡ ನಿರ್ಣಯವೋ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವ ಇದರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೋ ಏನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಂತಹ ಘಟನೆಯನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೇ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮೊದಲು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಇತ್ತೋ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ಈಗ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಬಂತು ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಹೋದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಬೇರೆಯವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಾವಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡು ವುದು ಸುಲಭ ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ......

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ನೋಡುವುದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಇಲಿ ಹೋಯಿತು ಅಂದರೆ ಹುಲಿ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಇವತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 3 ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಆ ಮೂರು ಕಟ್ಟೆಗಳು ಮೊದಲು ಯಾವ ರೀತಿ ತಯಾರಾಗಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳಬಾರದು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುವ ಜನಗಳು ಕೊಡಗು ಮೂಲೆಗೆ ಹೋದರೂ ಪರವಾ ಇಲ್ಲ, ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಹೆಸರನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವ ಜನ ಇಡೀ ಕೊಡಗೇ ಇದರಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ಕೊಡಗಿನವರು ಏನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಕೊಡಗನ್ನೇ ಮುಳುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ, ಕಂಬದಕಡ-ಈ ಮೂರು ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಹೇಮಾವತಿಯಿಂದ ಕೊಡಗಿನ ಪ್ರದೇಶ ಎಷ್ಟು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋದ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವು ದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೊಡಗಿನವನು, ಮೈಸೂರಿನವನಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಈ ಮೂರು ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಅವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಕೊಡಗನ್ನೇ ಮುಳುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವಿಶಾಲದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಮೊದಲು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೋ, ಯಾವ ರೀತಿ ಅದನ್ನು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲೇನಾದರೂ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೊಡಗು ನಿಜವಾಗಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ದೃಢ ವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಾತ ನಾಡುವಾಗ ಶ್ರೀಮರ್ಾ ದೇವ್ ಅವರು ಮಧ್ಯೆ ಮಾತನಾಡಿ ಹಾರಂಗಿಯನ್ನು 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ನಾನು ಬರೀ ಹಾರಂಗಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವ ಕಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂದು ಜನತೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಹುದು, ಯಾವುದನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಹ, ಯಾವುದನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಡಿ, ನಿಮಗೆ ನೀರು ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ಪರವಾಇಲ್ಲ ಬೇಸರವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕಂಬದಕಡ. ಹಾರಂಗಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ನೀರಿನ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ 1961ರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಟ್ಟೆಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ಒಂದು ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬರೀ ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಬಂತು. ಅಂದರೆ ಈಗ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇವತ್ತು 1924ರಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಕೊಡಗು ಈ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗದಿದ್ದರೆ ಇವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ನಾನು ಈಗ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬಾಧ್ಯರಾಗುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಮೊಂಡುವಾದವನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಾವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾರಂಗಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹರದೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಡಿ ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲೇಬೇಡಿ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. 1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಕಾವೇರಿನದಿಯ ನೀರಿನ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥರು. ನಾವು ಯಾವ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಬೇಡಿ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲೇಬಾರದೆಂಬ ವಾದವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಾದ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಆಗುವಷ್ಟು ನಷ್ಟ ಬೇರೆ ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಯಿತು. ಈಗ ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೊಡಗು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯು ಹುಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಇರುವ ಅಂತರ 100 ಅಡಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಕೊಡಗಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹಾರಂಗಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ಹೆದರಿಕೆ ಇರುವುದು ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಲ್ಪ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಮೈಸೂರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರು ಬದಲಿಸುವ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪದಿರುವ ನೀವು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ನೀರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರಾದ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಆಲ್ಟರ್ನೇಟೀವ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಅಷ್ಟೇ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆ ಆದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ, ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ನೀರು ಬೇಕು ಎಂಬು ವಾದ ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಆಲ್ಟರ್‌ನೇಟಿವ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಇದ್ದು ಅದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಈಗ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಆಲ್ಟರ್‌ನೇಟಿವ್ ಸಜೆಷನ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನೂ. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ಅದರಿಂದಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಈಗ ಕೆ. ಆರ್. ನಗರದವರಿಗೆ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಳುಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರ ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸ್ ಪ್ರೀಮಿಯಮ್ ಹಣ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರಿಂದ ಕೊಡಗಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಗಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ, ಅಪಾಯವಾಗದಂತೆ, ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕಟ್ಟೇಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಆಲ್ಟರ್‌ನೇಟಿವ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಕಟ್ಟೇಪುರ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನೂ, ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಹಾಸನಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಬಹು ಭಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರದೇಶ ಮಾತ್ರ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯೂ ಮುಳುಗಡೆ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟೇಪುರದ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟುವುದು ನ್ಯಾಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಏತಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಹೇಮಾವತಿಯ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟೇಪುರದ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಿಂದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮುಳುಗಡೆ ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಬೇಸರ ಪಡಬಾರದು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now adjourn and meet again at 3-30 p.m.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and reassembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ—ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಅದನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡುವ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬರೀ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವರು ತ್ಯಾಗಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಒಬ್ಬರು ತ್ಯಾಗಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೊಡಗು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾದಮೇಲೆ ಒಂದೇಮನೆಯವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇರಬೇಕು, ಸಂಕುಚಿತಭಾವನೆ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಕೊಡಗು ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂಕೂಡ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದ್ದರೂಸಹ, ಅದರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಪಕ್ಷ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊರಗೆ ವಿನಿಮಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಕೊಡಗನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮುಳಗಿಸಿಕೊಂಡು ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನತೆಯ ಅವರ ಭಾಗಗಳು ಮುಳುಗಿದರೆ, ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿ ತೋರಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಹಾರಂಗಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ, ಹೇಮಾವತಿಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ಕೊಡಗು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇದನ್ನು ಕಂಬದಕಡದ ಬದಲು ಕಟ್ಟೆಮರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ; ಅದು ಬೇಡ, ಬರೀ ಕೊಡಗು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ, ಕಾವೇರಿನದಿಯ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಪಡೆಯೋಣ ಅನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯವರೂ ಹೊಂದಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂಬದಕಡದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಯಾಗಿ, ಕಟ್ಟೆಪುರದಲ್ಲಿ ಕಂಬದಕಡದಷ್ಟೇ ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಂಬದಕಡದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಎಕರೇಜ್ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಕಟ್ಟೆಪುರ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮನಗಂಡಿದೆ; ಈ ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಕಂಬದಕಡದ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಕೊಡಗನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಗೆ, ಕಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೊತ್ತಿರುವ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಸಾಧಾರಣ 1,600 ಚದುರ ಮೈಲಿ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳಂಥ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗವಾದರೂ ಉಳಿದಿರಬೇಕು. ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವೂ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದು ಅನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬರೀ ಕೊಡಗಿನ ಭಾಗವನ್ನೇ ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವೊಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಮುಳುಗಡೆಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೊಡಗು ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆ, ಅದನ್ನೊಂದನ್ನೇ ಮುಳುಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಂಬದಕಡದ ಬದಲು ಕಟ್ಟೆಪುರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಎಂದು ಧೋರಣೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ಜನ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈಗಲೂ ಸಹ ಹಾರಂಗಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಡಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಕೊಡಗು ಜನತೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಡಗು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ, ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣಿನ ಸ್ಥಿತಿ, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಹಾವಳಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿ ಎಂಬುದು ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಗು, ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪುನರಾಲೋಚಿಸಿ ಎಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿತು. ಹಾರಂಗಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ: ಅದರೆ ಕಂಬದಕಡ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಗು ಜನತೆಗೆ life and death question ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಬದಕಡದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆ ಒಂದು ಏಕಧ್ವನಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ

ಇದೆ. ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಾಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಜನತೆ, ಅದರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೆಲವರೇ ಇರುವರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮಾತಿಗೆ ತಿರುಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊತ್ತಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಆ ವಾದದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೀವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಇವತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಒಂದು ಭೂಪಟವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅವರ ಪ್ಲಾನ್ ಒಂದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವಂಥ ಎಷ್ಟೋ ಏಕರೇಜ್ ಜಮೀನುಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ, ಅದರಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಖುಷ್ಕಿ ಭತ್ತ ಮತ್ತಿತರ ಕಾಫಿಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂಥ ಜಮೀನುಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಕಂಬದಕಡದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೊಡಗು ಜನತೆ ಏಕೆ ಈ ಧೋರಣೆ ಹೊಂದಿದೆಯೆಂದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಿದೆ. ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟುವ ನಿವೇಶನಕ್ಕೂ, ಕಾವೇರಿ ಹುಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೂ ಬರೀ 100 ಅಡಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಕಂಬದ ಕಡದಲ್ಲಿ 120 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾದ ಕಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಇಡೀ ಕೊಡಗನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ದ್ವೀಪದಂತೆ ಅದರೆ 4ಸಾವಿರ ಅಡಿ ಇರುವ ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಮೇಲೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗಬಹುದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಊಹಿಸಬೇಕು. ಕೊಡಗಿನ ಮಣ್ಣು ಬೇರ, ಇತರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಣ್ಣು ಬೇರೆ ಅನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾರಂಗಿ ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂಬ ಧೋರಣೆ ಹೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೇಮಾವತಿ ಕಟ್ಟಬಾರದೆಂಬ ಧೋರಣೆ ಇಲ್ಲ, ಕಂಬದಕಡ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಲೇ ಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಬದಕಡವನ್ನು ಕೈಬಿಡಿ ಅದರ ಬದಲು ಕಟ್ಟೇಪುರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಂಬದಕಡದಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಬರುವಷ್ಟು ನೀರನ್ನು, ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಬೇರೆ ಯತ್ನದ ಮೂಲಕವೂ ಹೊಂದುವಂಥ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ, ಮೇಲಾಗಿ, ಈ ತ್ಯಾಗದ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಕಂಬದ ಕಡವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಕಾವೇರಿನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವಂಥ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಬೇರೆ ಒಂದು ಭಾಗದವರಿಗೂ ಇದೇ ಒಂದು ತ್ಯಾಗಬುದ್ಧಿ ಇರಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೋರಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕೊಡಗಿನ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇಮಾತು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಂದಾನಪ್ಪ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿಯವರು, ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ''It must be done on my dead body'' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಕಂಬದಕಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ it must be constructed on the dead body of Coorg people, ಅಂತ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಇದು ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 16 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ, ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರು. ಕಾವೇರಿನದಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜೀವನಾಡಿ ಆಗಿದೆ, ಕಾವೇರಿ ಹೆಸರು ಮನೆಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಮನೆಮಾತಾಗಿದೆ. ಇದು ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೋ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಸೆಳೆಯತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಹಾ ಸರೋವರವಾಗಿದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ. ಇದರ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಉಣ್ಣತಕ್ಕಂಥ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರುದೇಶದ ಜನತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ, ಕಾವೇರಿವಿಷಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಧೋರಣೆ ತಾಳಿತೋ; ಇದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ನಿಧಾನವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. 1924ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆದಾಗ, ಇದ್ದ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಥವ ಅವರು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ, ಆಕಡೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಎಲ್ಲ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ)

ಅಣೆಕಟ್ಟುಗನ್ನೂ 1974ನೇ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳ 18ನೆ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸ ಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಕೇವಲ 10 ವರ್ಷ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಲು ಸರ್ಕಾರ ಹಗಲಿರುಳೂ ಎಷ್ಟು ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯೋಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಖಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದಹಾಗೆ. ಈ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ, ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣಾ-ಗೋದಾವರಿ ನದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದೇ ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಎರಡನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊನ್ನೆಯ ದಿನ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಕೇವಲ 176 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಹೊಂದಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಕೇವಲ 1974ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗಾಗಿ ಹೊಂದಲೇಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡ ಬಹುದು. ಹಾಗೆಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಮುಂದೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದುವು ದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? 45 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ನೀರಾವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು, ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೇಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳಬೇಕು. ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದ ರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ, ಏನು ಮಹಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯ ವಿಟ್ಟು ತೋರಿಸಬೇಕು, ಕಣ್ಣು ಒರಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಜವಾಬನ್ನು ಹೇಳದಂತೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಮೀಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಮೇಜರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ 14 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಯಾವುದೂ ಕಾಣುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಕಾರ 4 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೋದರೆ 1974ನೆ ಇಸವಿ ಯೊಳಗೆ 45 ಟಿ ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅದೇ ಮದ್ರಾಸ್ ಕಡೆ ನೋಡಿ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವಾದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಹತೋಟಿ ಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ಹಂಚತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ಐದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರ್ತ ಮಾನ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ? ಈಗ ಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ, ಚುರುಕಾಗಿ ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಂಯಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಡಗಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡದಂತೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ನ್ಯಾಯ

ವಾದ ವಾದ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವರ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಕೆಲವರು ಭೋಗಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಅದು ಪ್ರಪಂಚದ ನಿಯಮ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲ ಭೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಡಗಿನವರ ತ್ಯಾಗದಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನರು ಭೋಗಿಗಳಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವರು ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಅರಿಕೆ.

ಹಾರಂಗಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಗಲಭೆ ನಡೆದಿದೆ. ಕಂಬದಕಪ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಎರಡರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ಕೂರ್ಗ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು 20-12-1960ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಾರಂಗಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು 1961ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಟ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆ ಈಗ ಚುನಾಯಿಸಿರುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಸೈಟ್, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೈಟ್ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವಾಟರ್, ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಂಡ್ ನ್ಯಾವಿಗೇಷನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು 13 ಸೈಟುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಹರದೂರು ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಳ ಎಂದು ಅವರು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

Survey Report by the Central Water Irrigation and Navigation Commission—1949-51 :

> "It could thus be seen that while the project reservoir across Harangi as originally envisaged by the erstwhile Coorg provide for 6,000 acres submerging 1,729 acres, this one possesses 1,05,000 acres comprising of 20,000 of sugar cane, 61,000 acres of paddy and 24,000 acres of irrigated dry. The extra submersion is just about 3,000 acres and extra benefit will be about 1,00,000 acres."

ನೀರು ಮುಳುಗಡೆ ಆಗುವುದು 3,000 ಎಕರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾರಂಗಿಯಲ್ಲಿ Percentage of submersion to irrigation is : 5 per cent. Number of villages to be sumerged—one village. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

4-00 P.M.

The project referred to in para 2 was inspected and examined by the Planning Technical Advisory Committee. Haradur site was selected best for storage dam on considerations of economy, technical suitability and extensive command by the immediate submersion of upper level of Harangi river at Haradur higher than at Hudugur. This position is specially advantageous from the point of view of irrigable command and power development. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಹರದೂರು ಮತ್ತು ಹುದಗೂರು ಎರಡನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಹುದಗೂರಿನ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಿದರೆ 9,700 ಎಕರೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ,

The proposed project will utilise only 24 t. m. c. ft. out of a total estimated yield of 48 t. m. c. ft. The revenue return from the project is 4.7 per cent as against 1.5 per cent and 2.5 per cent obtaining in most of the other parts in Mysore and elsewhere.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ)

ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ನಾಗಾಲು ಓಟದಿಂದ ಓಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಣ್ಣಾರಾಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೆಗ್, ಬಾರೋ ಆರ್ ಸ್ಟೀಲ್, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Either you beg, borrow or steal. It is the duty of the Government to get money for this.

Mr. SPEAKER.—I will not permit anybody to encourage the last on the floor of the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಸರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸರಕಾರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರೆ, ಶೇಕಡ 4.7 ಪ್ರತಿಫಲವಿರುವಾಗ ಜನರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಸಾಲ ತರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂತಹ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಹಿಂತೆಗೆಯಬಾರದು. ಇದು ದೇಶದ ಜೀವ ನಾಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರಕಾರ ಒದಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೊಳೆ ಹರಿದುಹೋಗುವಂತೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದರ ಮೂಲಕ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದರ ಮೂಲಕ, ಹಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬರಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಂಬಿದರೆ ಸಾಲದು; ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. 1974 ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಮುಂಗೈಬಿಟ್ಟು ಮೊಳಕೈ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಮದರಾಸು ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ 1974 ಆದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆಗ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ 1974 ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಬದ್ಧಕಂಕಣರಾಗಬೇಕು. ಮೂರನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕಾವೇರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಯಗಚಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1882ರಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ, ಯಗಚಿ, ಹೊನ್ನುಹೊಳೆ ಮುಂತಾದ ಕಾವೇರಿಯ ಐದು ಉಪ ನದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಗಚಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಗಚಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟೆ ಹಾಕಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನೀರಿನಿಂದ ಮಳೆ ಕಡಮೆ ಬರುವ ಬಯಲು ಸೀಮೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಸೀಕೆರೆ, ಹೊಸದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ತಿಪಟೂರು ಮುಂತಾದ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ, ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಯುಗಚಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಯಲು ಸೀಮೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಯಗಚಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಈಗ ಸರಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಯಾಣದ ಜಲಾಶಯ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನ್‌ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಹುದು. 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯನ್ನು ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇಯಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಹೊತ್ತಿನಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಆಪೋಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಗಸ್ತ್ಯರಿದ್ದರು; ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಗಸ್ತ್ಯರಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮದರಾಸು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಬಹುದು.

ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೇಮಾವತಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಾಗಮಂಗಲದವರೆಗೂ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರೂ ಕೂಡ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾಯಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸುವಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಊಟಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡುತ್ತಾಳೆ, ತಾನು ಕೊನೆಗೆ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಹಾಗೆ ಹಾಸನ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರು ಬಾಕಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನವರನ್ನು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದುದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮೊದಲು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದಾಜಾಗಿತ್ತೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎತ್ತರವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸದೇ ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಆದ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ ಮನೆಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಅವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ತುಮಕೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಹೇಮಾವತಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಎತ್ತರದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದಂತೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1974ನೇ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ 45 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾದದ್ದು. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪದೇ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕಾದ ಮಾತು. ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನದಿಗಳ ಯಾವತ್ತೂ ನೀರು ರೈತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಲಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆನು. ಆ ವಾದ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡದೇ ಇರಲಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಾಳಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಾಳಿದೆ ಅನ್ನುವುದು. ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದು 17 ವರ್ಷವಾದರೂ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಸ್ವರೂಪ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ 17 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ—1956ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್‌ವರೆಗೂ ಈ ನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿತ್ತು, ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆದನಂತರ ಆ ಹಿಂದೆ ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಆದೀತೇ ಅಂತ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. 1956ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ಕಾವೇರಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದರು ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಕ್ಕೆ 1956ನೇ ನವೆಂಬರ್‌ನಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಯಾವ ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಆಧಾರವೂ ಸಹ ಸಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯವಾಗಲೀ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿರುವುದಗಲೀ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಂತೃಪ್ತಿ ಇರುವುದು ಸಹಜ,

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ)

ಹೇಮಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಸನದವರು, ಕಂಬದಕಡದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಗಿನವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ್ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಫಲದಾಯಕವಾಗಿವೆ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾದೀತು ಎಂಬ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಅನೇಕ ನದಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಪನದಿಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾದೀತು, ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಅಂತ ಏನಿದೆ ಆ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾದೀತು ಎಂಬ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನನ್ನು ಜನರ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತರುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಮ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 5—6 ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಹೇಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಪಕ್ಷದವರು ಇತರ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳವರೂ ಕೂಡಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಕರಭಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಸುಸಂಘಟಿತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿ, ಚಳವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ. ಕರಭಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸದಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಿ, ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಲ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ 20 ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶೇಕಡ 3—4ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಹ ಸಾಲ ಕೊಡಬಹುದು. ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರೂ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅದಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ ಕರವನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ ಬಡವರಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹೇಮಾವತಿ, ಯಗಚಿ ಮುಂತಾದ ಉಪನದಿಗಳಿವೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದರೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ನೋವು, ಕಂಬದಕಡ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೋವು. ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾರಂಗಿ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವಾಗುವಂತೆ ನಿರ್ಮಿಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಗೌಡರು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾದರೆ ಅವರೂ ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇವಲ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವತ್ತೂ ಜನರನ್ನು ಕರೆದು ಕೆಲವು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅಪಾಯವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಕೊಡಗಿನವರು ಕಂಬದಕಡದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಳವಳದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಅಷ್ಟು ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಅವಸರದಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಗೊತ್ತುವಳಿ. ಕಾವೇರಿಯ ಯಾವತ್ತೂ ನೀರನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು, ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತರಬೇಕು ಎಂಬ

ದನ್ನು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ತಂದವರು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳೊಡನೆ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿಯ ವಿಚಾರ ಅಂಥ ಸೂಚನೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ಥೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊಡಗಿನವರು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜಲಾಶಯದ ಎತ್ತರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ವಿನಿಮಯವಿಲ್ಲದೆ ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1956ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲೇ ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ಕೃಷ್ಣಾ ಯೋಜನೆ ಕೂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೂಡಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದಾಗಲೇ ಆ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವರು ಈಗ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿನವರೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕಡಮೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಲ್ಲ. ಅವೆರಡೂ ಎರಡು ಕಣ್ಣುಗಳಿದ್ದ ಹಾಗೆ. ಒಂದು ಕಣ್ಣನ್ನು ಕುರುಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವವನು ದೇಶಪ್ರೇಮಿಯಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣ ಅಂಥ ಸಂದೇಹ ಬೇಡ. ಸರ್ಕಾರ 1974ನೆಯ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಯಾವತ್ತೂ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. 1974ರ ನಂತರವೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿದೆ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಔದಾಸೀನ್ಯವಿರಬಾರದು, ಏನೇ ಇರಲಿ 1974ರೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಧಾರ ತಳೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮದು ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೀರಿ ಉಳಿದರೆ 1974ರನಂತರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮದ್ರಾಸಿನೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬೇಕು. 1974ರನಂತರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಯಾರಿಗೂ ಬರಬಾರದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಎರಡು ಮಾತನ್ನೂ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿಟ್ಟು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ 1974ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಅಂಶ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಕನಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾದೀತು. ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಆತುರವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಆತುರ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೂ ಇದೆ, ಇದು ಸಮಗ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗ ದುರ್ಬಲವಾದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವೇ ದುರ್ಬಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಅಸಾಧುವಾದುದು ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ, ಉಚಿತವೂ ಅಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ವಿವಂಚನೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವರೆಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಮನಗಂಡು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕಲ್ಯಾಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾದೀತು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರ ಅಂತಃಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸೂಚಕರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಳೆದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂಧಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

4-30 p.m.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವಯ್ಯ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರವರು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ದೇವಯ್ಯ)

ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಡಕು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆ. ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗವನ್ನು 1974 ಇಸವಿಯೊಳಗೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು 1974ನೇ ಇಸವಿಯೇ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. 1974ನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಗುರಿ ಯನ್ನು ಇಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ 1974ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಕಾಲಾವ ಕಾಶ ಇರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಟ್ರೇನ್ಡ್ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಪೀಪಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವಾರು ಎಡರುಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ದಿವಂಗತ ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ನುರಿತ ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ಯುವಕರಾದ ಇಂಜನೀಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇಮವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ಅವರ ಕೈನಲ್ಲಿದೆ. ಅಂತಹ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಯುವಕರು ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದೆ, ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳನಂತರ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಎಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೇ ತಮ್ಮದೇ ಆದ Technical Advice ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಾಗುವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬರು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕಂಬದಕಡ ಹಾಸನದ ಬಳಿ ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಹಳ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೊಡಕಾಗದೇ ಇರುವ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತವೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ತೊಡಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆದರಬಾರದು. ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿರು ವಾಗ ಚಿಮಟ್ಟಿಯಿಂದ ಬಡಿದು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಆಕಾರ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೇ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳು, ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬಂದು ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬರೀ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಒಂದೇ ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಈ ದಿನ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಇದು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿಚಾರ ವಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇವೊತ್ತು ಕೊಡಗಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತೆ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡದೆ, ಗೋದಾವರಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅಂತಹ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದು. ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೋ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೋ ಅದಕ್ಕೆ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾನತೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಪರಿಹಾರ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಗುರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಅದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಹಾಗೂ ಕಾವೇರಿ ನದಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಉಪನದಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ

ಇಂಜನೀಯರುಗಳೂ ಕಲೆತು ಸೇರಿ 1970ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರೂ ಈಗ ಸಿದ್ಧೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದರು. ಆದರೆ ಇದು ಇಂಜನೀಯರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಇದರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ತಡಮಾಡದೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್ (ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಶೇಷ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ; ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯವಾಗಿದೆ, ವಿಷಯವೇನೆಂಬುದು ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಈಗ ಒದಗಿದೆ. ಈಗ ಒದಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇನ್ನಂಥ ಸಮಯ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವೀಗ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತೋ ಆದು ಆದದ್ದು ಆಗಿಹೋಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನಾವೀಗ ಕಳೆದು ಹೋದದ್ದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಈಗ ನಾವು ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ವಿನಾ, ಅದು ಹಾಗಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಹೀಗಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಾವೀಗ ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಆದರೆ ಆ ಹಿಂದಿನವರು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೋ, ಅದು ಹೀಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಹಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಚರಿತ್ರಕಾರರು ಹೇಳಬಹುದು ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಚರಿತ್ರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಅದನ್ನು ನಾವಿಂದು ಮಥನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ 1924ರಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಅವರು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರತಕ್ಕ 40 ವರ್ಷ ಕಾಲ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ನಾವು ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೀಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರನ್ನು ಅವರೇನಾದರೂ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ನೀರು ಮುಳುಗಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಬರುತ್ತೆ, ಡ್ಯಾಮಿನ ಎತ್ತರವೇನಿರಬೇಕು, ಆಯಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಯಾವುದು ಎಂಬ ತಪಶೀಲುಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲೇ ಬಹು ಕಾಲವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾವೀ ದಿವಸ ಈ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪ್ರಕಾರ 1974ರೊಳಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಾರದು. ಈ ವಿಚಾರ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರಲೀ, ಸೇರಿಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅದು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ರಿವರ್ ಆಗಿರಲಿ, ಆಗಿಲ್ಲದಿರಲಿ ನಾವು ಮುಂದೆ ಇಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದಿವಸ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ನಾನ್-ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ನದಿಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ—ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಆದನ್ನು ನಾವೀದಿವಸ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅನುಚಿತ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಹೇಮಾವತಿ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿಷ್ಟೆ: ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗದೆ, ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚು ಅದಾಯ ಬರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಜಾಣ್ಮೆಯ ವ್ಯವಹಾರವೆಂತ ಭಾವಿಸಿ ನಾನೀಗ ಈ ಹಾರಂಗೀ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಣ ರಾವ್)

ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾರಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಅಣೆಯನ್ನು ಹಾಕಲು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅಂಥಾ ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದ್ದಾಗ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ನಡೆಯಿತು. ಆದರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರಲಿ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಆ ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕೇರಿದ್ದಾಗ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಲು ಹೊರಟದ್ದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗ ಹಾರಂಗಿ ಡ್ಯಾಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದರಲ್ಲೂ ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡಲು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ 2 ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ಒಂದೇ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕಮ್ಮಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಇನ್ನು ಕಟ್ಟೆಯ ಎತ್ತರ ಅದು 180 ಅಡಿಗಳಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ 120 ಅಡಿಗಳಿರಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೂ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಒಂದೇ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ಕಟ್ಟೆಗಳಿಂದಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಒಂದೇ ಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ? ಹೀಗೆ 180 ಅಡಿಯಿರಬೇಕೆ ಅಥವಾ 120 ಅಡಿಯಿರಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 60 ಅಡಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ ಎರಡು ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 4-5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯೇನೆಂದರೆ: ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು. ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈಗ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲವೆಷ್ಟೇ ಇದ್ದರೂ ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ನಾಲ್ಕುವರೆ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಹಿಡಿದಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೋರೆಜ್‌ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕತೆಯೆಲ್ಲಾ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಶೇಖರಣೆಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ: ಮೊದಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 13 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಒಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫ್ಲೋ 23 . ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರು. ಹಿಂದಿನ ಪ್ಲಾನಿನಲ್ಲೇ ನಮಗೆ 10 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರು ಕಡಮೆ ಆಗುತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ 9 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ನಾವೀಗ ಕೈಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾವು ಬಳಸಿದ ನೀರೆಷ್ಟು ? ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗಬೇಕು. ಈಗ ಅಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಈಗಿನ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ 25 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಸಹಾ ನೀರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಯೂರ್ಡ್ ಅಚ್‌-ಕಟ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಅಚ್‌ಕಟ್ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡನ್ನೂ ಕೂಡಿಸೋಣ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಕಾನೂನು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ $2\frac{1}{2}$ ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ ಯಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬೇರೆಕಡೆ ತಿರುಗಿಸುವುದಾದರೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಮೇಲೆ ಇರುವ ನಾಲ್ಕು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅವರು ಇಪತ್ತು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು storage ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾಲ್ಕು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಕಡೆ ಇದ್ದ ನೀರು ಸಾಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಮೇಲಿನ ಅಪ್ಪರ್ ರೀಚಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಡೆ ಹಿಡಿದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಹರಿಯುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಕೆಳಗೆ ಇರುವ ಜನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನಿಗದಿ ಪ್ರಕಾರ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೋ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ

ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಇದರಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ ಯವರು ಕೃಷ್ಣಾ ಒಂದು ಕಣ್ಣು, ಕಾವೇರಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಣು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಿಜ. ಆದರೆ ಎರಡೂ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು 1974ರ ವರೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸನ್ನಿನಲ್ಲೇ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲೇನೋ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತ ದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ. Time is running past in the Cauvery basin. ಆದರೆ ಬಾಕಿ ಕೊಡದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿ ನನಗಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರದೇ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಮ್ಮಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ದೃಷ್ಟಿಯ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗದ ಜೊತೆಗೆ ನಮಗೂ, ನಿಮಗೂ, ಜನತೆಗೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri A. P. APPANNA.—The debate may go on for the rest of the day and the reply may be given to-morrow.

Mr. SPEAKER.—I am entirely in the hands of the Chief Minister. There was a little note of dissatisfaction. What shall we do? Are all the members keen on the debate being continued for the rest of the day?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri S. NIJALINGAPPA.—I will reply to-morrow for about one hour.

Mr. SPEAKER.—We will devote the rest of the day for discussion and the reply will be given to-morrow.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ತಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ರಿಜರ್‌ವಾಯರ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಹೊಳೆಗೆ ಗೊರೂರು ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಅಣೆಯ ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತುಮಕೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಜನತೆ ಹಾಗೂ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗದ ಜನತೆ ಸರ್ಕಾರ ವನ್ನು ಅನೇಕವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಅಂದಾಜು ಸುಮಾರು 14 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ. ಈ ಅಂದಾಜಿನಿಂದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಳೇನರಸೀಪುರ, ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಅರಸೀಕೆರೆ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಿಪಟೂರು, ತುರುವೇಕೆರೆ, ಕುಣಿ ಗಲ್, ಗುಬ್ಬಿ, ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ..............

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅಷ್ಟೊಂದು ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವೆನಡೆಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು 14 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಸುಮಾರು 3 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆಗೆ ಇಳಿಸಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅಂದರೆ ಚನ್ನರಾಯಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಅರಸೀಕೆರೆಗೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಮಾತ್ರ 27 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಹೊಸ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಿಂದಿನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಇವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದಿಷ್ಟೆ. ಹೊಳೇನರಸೀಪುರದ ಜನಗಳಿಗೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ 7.2 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಏನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಈಗ ಎರಡನೆ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ 11·2 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ಅಣೆಗೆ ವ್ಯಾಸ, ತಳಹದಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

5-00 P.M.

ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಎರಡು ಸ್ಟೇಜು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಈಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರು ಹೋಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪಿಕಅಪ್ ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಮುಳುಗಡೆ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನನ್ನ ಸಹೋದರರು ನಮಗೆಲ್ಲ ಹೇಮಾವತಿಯ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ, ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೊಲಗಳನ್ನೂ ಗದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಆಸೆಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಹತ್ತಾರುವರ್ಷಗಳ ಒಂದು ಬಯಕೆ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಈಡೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಪಿಕ್‌ಅಪ್ ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ 11·2 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಈಗಲೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೊಣವಿನಕೆರೆ ಮಲ್ಲಾಘಟ್ಟ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಪಿಕಅಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿಯತನಕ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಮಾವತಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ನೀರು ಬರುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಾದರೂ ಹೇಳಿ. ಅದಾದರೂ ಆಗಲಿ. ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮಗೆ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೇ 11.2 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್‌ಟಿ. ನೀರನ್ನು ಸ್ಟೋರೇಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಪಾಸಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ (ಸಕಲೇಶಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗಾದರೂ ಅಪ್ರಕೃತ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನಿಂದ ದೊರಕುವ ಸಾಧನ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ 5ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾವು 18 ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ನಾಲ್ಕನೇ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಶತಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1924ನೇ ಇಸವಿಯ ಅಗ್ರೀಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡ

ಕೊಡದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. 50 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಕೂಡಿ ಅದನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಮತ್ತು ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವಂತಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೂಡ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದೇಶದ ಇಡೀ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾನ್ಯವಾಗಿ 35 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದನುಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಅಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ, ಅದರ ವೆಚ್ಚ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುವಂಥ ಜಾಗ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಮಾಡ ಕೂಡದು ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ವಾಸಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ. ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಈ ಯೋಜನಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೇಮಾವತಿಯ ಎರಡನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರಿನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಏನೊಂದು ವಾದವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ವಾದ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೇಮಾವತಿಯ ಯೋಜನೆಯ ಎರಡನೆಯ ಹಂತವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರು ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೂಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಆದರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಇವೊತ್ತು ಬೇಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೂ ಕೂಡ, ಕೆಲವು ಜನ ಈ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 22 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವುದು ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾದ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಆ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಜಮೀನು, ಮತ್ತು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಅವರ ಪುನರ್‌ವಸತಿಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬರೀ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮದೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಆ ಯೋಜನಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು, ಕಾಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಪುನರ್‌ವಸತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ಲಾನು ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳು 1960 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗ ಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಕೂಡಿ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಯ ಎರಡೂ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದ ತರೀ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರವಾಹ ಇಳಿಯುವವರೆಗೂ ಕೂಡ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ರೈತಾದಿ ಜನ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಪಾಸಣ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಹೇಮಾವತಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ 4 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ. ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾದರೆ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಎರಡು ಕಡೆಯೂ ಇರುವ ಫಲವತ್ತಾದ ತರೀ ಜಮೀನು ಕೂಡ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡತಕ್ಕ ನಮಗೆ ಫಲವತ್ತಾದ ತರೀ ಜಮೀನು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರದೆ ಹೋಗಿ ದೇಶಕ್ಕೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲರವಾದವೂ ಕೂಡ 1974ರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ; 1974ರ ನಂತರ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಶತಸಿದ್ಧವಾದ ಮಾತು. ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು 1974 ಅಲ್ಲ 1984 ಆದರೂ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಖಡಾಖಡಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂಥ ಫಲದಾಯಕವಾದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ: ಸರ್ಕಾರದವರು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಎರಡನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಬ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಆ ಕಡೆ ವಿರೋಧ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಎರಡನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಆ ನಂತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಾದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಎರಡನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆ 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತವಾಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದ ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ದರಖಾಸ್ತು ಮುಖಾಂತರ ವಿಲೇ ಮಾಡ ಕೂಡದು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹುಕ್ಕುಂ ಕಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ನಾವು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರನ್ನು ಬೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಗೌಡರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಆದಾಗ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾವು ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವರೀತಿ ನೀವು ಜಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡುತ್ತೀರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇರುವಂಥ ಜನ ನಾಳೆಯ ದಿನ ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿ ಓಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅರಣ್ಯವನ್ನಾದರೂ ಈ ಜನರ ಪುನರ್ವಸತಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವಲಂಬನೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರೈತಾಪಿ ಜನಗಳು ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ದುರಂತವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ತುರ್ತಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಯಗಚಿ ಹೊಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಸಿಯಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೇಳಿದರು. ಯಗಚಿ ನೀರನ್ನು ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ನೀರು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಅನೇಕರು ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆವು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ 45 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮೇಲೆ ಫ್ಲಡ್‌ವಾಟರ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಎಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ ; ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನೀರಾವರಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ; ನಾವು ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ನಾವು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಅದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಯೋಜನೆ. ಯಗಚಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ನಾವು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪಡೆಯುವುದಾದರೆ ಹೇಮಾವತಿ ಹೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವ ಪ್ರದೇಶವ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಸಭಾಪತಿಗಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬಿಳಿಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1924ರ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಆದರ ಉಪನದಿಗಳ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಳೆದ 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 50–60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತ ಹೇಳಿದರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ತಂದು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ನೀರನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಅವರ ನೀರಾವರಿ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 27 ಇದೆ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ನಾವಾದರೂ ಕೇವಲ 7% ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಅವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿ, ಎಷ್ಟು ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೋ ? ಅಗತ್ಯ ತ್ರೀವ್ರತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂಥ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಗೂ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ಉಪನದಿಗಳ ಯೋಜನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಹಾರಂಗಿ ಮತ್ತು ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾರಂಗಿ ಅಣೆಯನ್ನು 180 ಅಡಿ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು 120 ಅಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ, 80 ಅಡಿ, ಹೀಗೆ ಎರಡು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬದಕಡದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಕೆಲವರು ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸದಸ್ಯರ ಉದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಂಬದಕಡ ಅಣೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ಕೊಡಗು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭೀತಿ ಅವರಿಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಇತರರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೊಡಗನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಯಾವ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿರುವ ರೈತರಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಬಿನಿ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎತ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ನಂಜನಗೂಡು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಜ್ಞರಿಂದ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎತ್ತರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆತ್ತಿ ನಂಜನಗೂಡಿನ ನೀರು ಗುಂಡ್ಲು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೇವಲ ಕಡಲೇಕಾಯಿ ತಿಂದು ನೀರು ಕುಡಿದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಕಳೆದ ಎಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಎತ್ತರಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಸುವರ್ಣಾವತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ ಯೋಜನೆ ಸುವರ್ಣಾವತಿಯ ಹತ್ತಿರವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು. ಇತರ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, 1974ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಮುಗಿಯುವುದಾಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕೃಷ್ಣಾಗೋದಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಒಪ್ಪಂದ ವುಂಟೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಶೈಲ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಗಲೇ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆಯೇ 1974ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಸಂಬಂಧವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಹಜವಾದರೂ ಈಗಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ, ಇವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ 1974 ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುರಿಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷ ಮುಂದೆ ಹಾಕಿ, ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. In the agreement it is stated :

> "The Mysore Government and the Madras Government further agree that the limitations and arrangements embodied in clauses (iv) to (vii) *supra* shall, at the expiry of fifty years from the date of the execution of these presents be opened to

> reconsideration in the light of the experience gained and of an examination of the possibilities of the further extension of irrigation within the territories of the respective Government and to such modifications and additions as may be mutually agreed upon as the result of such reconsideration.,"

ಎಂದಿದೆ. 1974ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಗಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳ ಪಾತ್ರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಲಮಾಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕು. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೂಡ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶರಾವತಿ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೇನು ಸೌಕರ್ಯಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೋ, ಅವರಿಗೇನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪನದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೆಲವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಲಿಖಿತ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವ್ಯವಹಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಕೆಲಸದ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈ ವಿವಾದ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಮನಸಾರ

5-30 P.M.

ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಲ್ವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಆಗಿದೆ. ಈ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದವರು ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಸಹ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದರ ಅರ್ಥ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಜಾಣತನ. ಆಂಧ್ರ ಸರಕಾರದವರೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರದವರೂ ಬಹು ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರ ಸರಕಾರದಿಂದಲೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರಕಾರದಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು. ನಮಗೆ 56 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಅವರಿಗೆ 58 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಶ್ರೀಮಂತರ ದೇಶ. ಇವರಿಗೆ ಹಣದ ಸಹಾಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರದವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಶ್ರೀಮಂತ ದೇಶವಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆಂಧ್ರ ಹಾಗು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಹಾಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ 7 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಕೇಂದ್ರದವರು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ? ಈ ಮಾತಿನ ಕಡೆ ಸಹ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸಹ ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—1961–62ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಾತನ್ನೇ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಆದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ನಾವು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದೇ ಸಾರಿ. ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಅದು ಹೋಯಿತು. ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಬೇಕೋ ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕಟ್ಟಬೇಕೋ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆಂಧ್ರದವರು ಬರೀ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡದೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಕೆಲಸ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾಯಪಡೆದು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀಶೈಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ, ಪೋಚಂಪಾಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜಾಣತನದಿಂದ ಮಾತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಮಾತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಜಾಣತನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದರೆ ಬಹಳ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎರಡೂ ಸ್ಥಳಬಿಟ್ಟು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯುಂಟಾಗುವುದರಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ವಿಷಯ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೊಳಗಾದರೆ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಾವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸಿನವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಸಹ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾವೂ ಅವರ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹಣ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅವರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ನಾವೂ ಸಹ ಹಣ ಪಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ನಾವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳೊಡನೆ ಸರಿಸಮಾನಸ್ಕಂಧರಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಾವು ಭದ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾದರೆ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸುಂದರವಾದ ದೇಶ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೇಶ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸೊಗಸಾದ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಸಾಹಸದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀರಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಕಾವೇರಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇರತಕ್ಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಅಭಾವ ನೀಗಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಒಂದು ಆದರ್ಶ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಕಟ್ಟುವುದಲ್ಲದೆ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಈಗ ಐದು ಭಾಗಗಳು ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಐದೂ

ಭಾಗದವರು ಒಂದುಗೂಡಿ ಭಾವೈಕ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರ ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸದಿಂದ, ರಾಜಕೀಯದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನಸ್ಸು ಹಾಕದೆ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾಗಬೇಕು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲಾ, ಇರುವ ದುಡ್ಡು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ತಡವಾಗಿ ಕಟ್ಟಬಾರದು ಎಂಬ ಒಂದು ವಾದ ಇದೆ. ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಾಟರ್ ಯುಟಿಲೈಜೇಶನ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರು ನೀರು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಶೇಖರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪಾನ ನಿರೋಧ ರದ್ದುಮಾಡಿ. ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಶ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ವುಲ್ ಸೊಸೈಟಿ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋಲು ಆಗುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳ ಗಾತ್ರ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ಅಂದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ನಿಮ್ಮ ಈ ರಾಗಾ ನಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ನಾವು ದುಡ್ಡು ಹೇಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೂಲ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಏನು ಇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಖರ್ಚು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು, ಇದು ಸರಕಾರದ ಪವಿತ್ರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಇದೆ. ಮೂಲತಃ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂದು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧದಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಟಾಪ್ ಹೆವೀ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಹುದ್ದೆ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಫಲ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಸರಕಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಸರಿಸುವ ನೀತಿಗೆ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿದೆಯೆಂದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನವಶ್ಯಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಚಾಗ್ಲಾರವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದ 50 ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಟಿ.ಎ., ಡಿ.ಎ. ಉಳಿದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಮಿಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬಹುದು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ದಿಟ್ಟತನದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಆಂತರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಸರಕಾರ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುವುದಾದರೆ, ಈ ಸಭೆಯವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸುಖೀರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಮತಾಸಮಾಜ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗುರಿ ಎಂದು ಸಾರಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜ ರಚನೆಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಜನತೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಗಳಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವ್ಯಯ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರುಗಳು ಮತ್ತು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರುಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳು ಗಂಟೆಗಟ್ಲೆ ಕ್ಯಾಂಟೀನುಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾಫಿ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳಲ್ಲಿ ಆಫೀಸು ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಎ.ಜಿ.ಆರ್. ಸಮಿತಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ, 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಿ, ಇನ್ನು 50 ಪರ್ಸೆಂಟು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಿಜಸ್ಥಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಂಬಾಡಿ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲಾ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು, ಇವತ್ತು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಏನು ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಕೊಡಲೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಬಿಲ್ ಕೆಪ್ಯಾಸಿಟಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿ, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ, ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬರೀ ಬಡವರ ಮೇಲೇ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹೇರಿದರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗುವ ಹಣವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೋ, ಅಷ್ಟು ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು; ತೆರಿಗೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರು, ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎವೇಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ-ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಗಂಧದ ಮರವನ್ನು ಕದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಆದಾಯ ಬರದೆ, ಹಣವೂ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್‌ರವರು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾಭ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಆದರೆ ಇವರು ಚಾಪೆ ಕೆಳಗೆ ಹೋದರೆ, ರಂಗೋಲಿ ಕೆಳಗೆ ನುಸುಳುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಣ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಕಡಿಮೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಂದವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಣದ ಅಭಾವ ನೆಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ

1974ರೊಳಗಾಗಿ ನಾವು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿ. ಆದರೂ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ, 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು 10-15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿ ಬಳಸಲು ಸಾಹಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ, ಯಾವ ಒಂದು ಅಂಜಿಕೆ, ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗದೆ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕಂಥ, ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಖಮಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಒಂದು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಅದನ್ನು ಧೀರೋದಾತ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರದ್ದೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಇಡೀ ಮಾನ್ಯಸಭೆಯ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಹಂಚಿಕೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸಭಾಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆಂದು. ಹೋದ ಸಲವೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ತಾವು ಸರಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ದೇಶದ ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಹೊರತು, ಸಭಾಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ-ದೇವರು ನಮಗೆ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಹಾಗೆಯೇ ನೀವು ರಾಜ್ಯಸೂತ್ರ ವನ್ನು ವಹಿಸಿರುವುದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉಚ್ಚಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಜನ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನಿಜವಾಗಿ, ಆದರ್ಶ ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಧೈರ್ಯ, ಸಾಹಸವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ 4½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ರಾವ್.—ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅರ್ಧಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪಿಕಪ್ಪನ್ನು 3 ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇರ್ರಿಗೇಟ್ ಆಗಿ, ಎಷ್ಟೋ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಾಟರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮರುಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಲು ರೈತರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

Sri ALUR HANUMANTHAPPA.—It is no loss. If there is any delay in collecting the contribution, it will be done in no time. The ryots are coming forward to pay the contribution in advance in many places in view of the irrigation facilities to be created for them.

ಶ್ರೀ ಡಿ.ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಇವತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಡುವುದಾದರೆ; ಜನಗಳು ಅದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಮನಗಂಡು, ವಾಟರ್‌ರೇಟ್ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಜಗಳದ್ದೇ ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಅವರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿದರು. ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಲೆಕಾಯಿ ತಿಂದು, ಟೀ ನೀರು ಕುಡಿದು ಕಾಲ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಜನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಜನ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಢಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು. ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡದೇನೆ ಇದ್ದರೆ ರೈತರ ತಪ್ಪು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಯಾವ ರೀತಿಯ ತ್ಯಾಗವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ನೀವು ಏನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾರೆಂದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗಿಂತಲೂ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ.

ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಹತ್ತು ಗುಂಟೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದರು ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಾರಿ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಬಂತು, ಒಂದು ಒಂದೂಕಾಲು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ—ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ—ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ದೆಶೆಯಿಂದ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಯಾವ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸೂಚಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಶೈಲ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ 600 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರು ಏನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಇವತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಈ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೊರತೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಸಫಲತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿದ ಆಲದ ಮರ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ನೇಣು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಕುಡಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಮನೆ ಮುಂದಿ ಎಲ್ಲಾ ಕುಡಿದು ಇವತ್ತು ಜನ ಹಾಳಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಜನರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಏನಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಇಂತಹ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಧೈರ್ಯ ಬೇಕು, ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಅದನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Half-an-hour discussion on Question No. 395 *re*: Registration of Hyderabad Karnatak Education Society, Afzalpur.

† Sri ANNARAO GANAMUKHI.—Sir, in the 16th list I had put a question, No. 395 about the Hyderabad Karnatak Education Society and the Hon'ble Revenue Minister while replying to the question stated that he has no information about the society. But when I saw the Registration of Societies Act, I came to know that the Government has every right to call for Annual General Body Meeting under Section 11, if the Society does not call for any meeting. Of course, it is for the Society to call for the general body but if it does not convene any meeting, then there is Section 28 under which there is penalty for failure to call for meeting. The president or an office-bearer or the Members may be punished with a fine which may extend to Rs. 50. When I saw the answers given and the supplementaries, it was said that the Government was helpless because of the bye-laws. The Governing Body Members or the General Body Members can address the society to convene a meeting, and not anybody else. If the society does not convene the meeting, punishment is provided under the Act itself. Under section 13, the balance-sheet and the annual list of Governing Body has to be filed with the Registrar. If any contravention takes place under these 2 sections, then the Society or the President or the Secretary or the Members who are under the bye-laws bound to call the meeting are punishable.

I think the Education Minister knows very well that the Society started many colleges, among them engineering and medical. In the engineering college, there was a complaint lodged with the Central